

Sygn. akt II Ca 913/13

POSTANOWIENIE

Dnia 5 marca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Grzesik

Sędziowie: SO Sławomir Krajewski (spr.)

SO Agnieszka Bednarek - Moraś

po rozpoznaniu w dniu 5 marca 2014 roku w Szczecinie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa A. N.

przeciwko Zarządowi Dróg Powiatowych w S. i (...) Spółce Akcyjnej (...) w W.

o zapłatę

na skutek apelacji Zarządu Dróg Powiatowych w S. od wyroku Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim z dnia 11 kwietnia 2013 roku, sygn. akt I C 279/11

postanawia:

odrzuć apelację.

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 18 maja 2011 roku A. N. wniósł o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanych Zarządu Dróg Powiatowych w S. oraz (...) Spółce Akcyjnej (...) Oddział w S. solidarnie kwoty 900 zł.

Wyrokiem z dnia 11 kwietnia 2013 roku, sygn. akt I C 379/11, Sąd Rejonowy w Stargardzie Szczecińskim, zasądził od pozwanych Zarządu Dróg Powiatowych w S. oraz (...) Spółki Akcyjnej (...) Oddział w S. na rzecz powoda A. N. kwotę 558,23 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 23 maja 2011 roku, przy czym zapłaciła przez jednego z pozwanych zwalnia z tego obowiązku drugiego (I), oddalił powództwo w pozostałym zakresie (II) i zasądził solidarnie od pozwanych Zarządu Dróg Powiatowych w S., (...) Spółki Akcyjnej (...) Oddział w S. na rzecz powoda A. N. kwotę 30 zł, tytułem zwrotu kosztów procesu.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł Zarząd Dróg Powiatowych w S..

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jako niedopuszczalna podlegała odrzuceniu.

W myśl art. 64 § 1 kpc każda osoba fizyczna i prawna ma zdolności występowania w procesie jako strona (zdolność sądowa). Wedle § 1¹ tego art. zdolność sądową mają także jednostki organizacyjne nie będące osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną. Zdolność sądową mają także organizacje społeczne dopuszczone do działania na podstawie obowiązujących przepisów, choćby nie posiadały osobowości prawnej (§2).

Nie ulega wątpliwości i wynika wprost z zawartego w aktach sprawy statutu, że Zarząd Dróg Powiatowych w S. - jako jednostka organizacyjna Powiatu (...), nie posiada osobowości prawnej i w konsekwencji zdolności sądowej. Brak ten ma charakter nieusuwalnego.

Zgodnie z art. 70 kpc jeżeli braki w zakresie zdolności sądowej lub procesowej albo w składzie właściwych organów dają się uzupełnić, sąd wyznaczy w tym celu odpowiedni termin (...). W myśl zaś art. 71 kpc jeżeli braków powyższych nie można uzupełnić albo nie zostały one w wyznaczonym terminie uzupełnione, sąd zniesie postępowanie w zakresie, w jakim jest ono dotknięte brakami, i w miarę potrzeby wyda odpowiednie postanowienie.

Jak trafnie wywiódł Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 15 maja 2009 roku (II CSK 681/08) brak zdolności sądowej nie może być uzupełniony na podstawie art. 70 kpc przez wstąpienie do udziału w sprawie podmiotu posiadającego tę zdolność w miejsce podmiotu nieposiadającego zdolności sądowej. Ponieważ brak zdolności sądowej odnosi się do podmiotu będącego stroną procesową, to konieczną przesłanką uzupełnienia tego braku jest zachowanie tożsamości stron, a więc takiego stanu rzeczy, w którym zarówno przed uzupełnieniem, jak i po uzupełnieniu braku zdolności sądowej stroną pozostaje ta sama jednostka. Podobnie wypowiedział się Sąd Apelacyjny w Szczecinie w postanowieniu z dnia 10 września 2013 roku (I ACz 942/13) wskazując, iż w sytuacji, w której pozew wniesiono przeciwko jednostce nie posiadającej zdolności sądowej, w świetle art. 70 i 71 Kpc nie jest możliwe usunięcie tego braku w żaden sposób. W takim przypadku zatem – pozew należy odrzucić bez wzywania o jego uzupełnienia.

Tymczasem w rozpoznawanej sprawie Sąd Rejonowy nie odrzucił pozwu co do Zarządu Dróg Powiatowych w S., a co więcej wydał zaskarżony wyrok wobec takiego podmiotu.

Bez znaczenia jest przy tym, że w toku procesu (na rozprawie w dniu 27 września 2012 roku) pełnomocnik procesowy, który uprzednio zgłosił się do sprawy w imieniu tak określonego pozwanego wskazał, że działa w imieniu Powiatu (...).

Powód nie podjął, bowiem w tym zakresie żadnej inicjatywy i dalej nie doszło do przekształcenia podmiotowego w trybie art. 194 i dalszych kpc.

Jest oczywistym, że w ramach postępowania cywilnego żaden podmiot (za wyjątkiem prokuratora) nie może z własnej inicjatywy i samodzielnie przystępować do sprawy w charakterze strony.

W konsekwencji apelacja wywiedziona przez Zarząd Dróg Powiatowych w S., jako pochodząca od podmiotu nie posiadającego zdolności sądowej - jest niedopuszczalna, podlegała odrzuceniu, na podstawie art. 373 kpc, w zw. z art. 370 kpc.

Warto w tym miejscu podkreślić, iż brak skutecznego wywiedzenia apelacji uniemożliwia przystąpienie do jej rozpoznawania, a tym samym stwierdzenia nieważności postępowania przed Sądem pierwszej instancji, jako przesłanki uchylenia zaskarżonego orzeczenia. Jak wyjaśnił bowiem Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 3 lutego 2012 roku (I CZ 147/11) art. 378 § 1 kpc ma zastosowanie tylko w wypadku przystąpienia do rozpoznawania apelacji, co z kolei jest uzależnione od jej skutecznego wniesienia.